

Literarni, likovni in fotografski natečaj

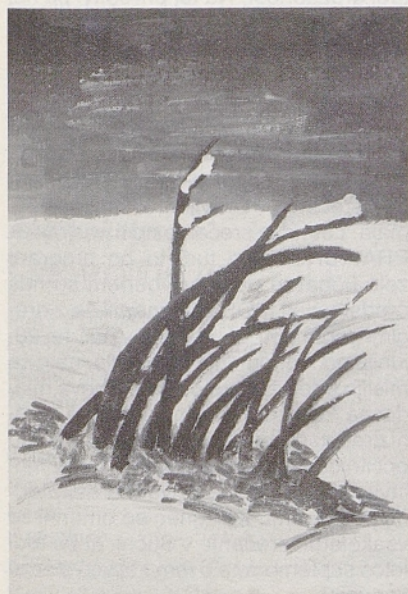
V mesecu februarju imamo navadno številne priložnosti, da počastimo spomin našega največjega pesnika. Med številnimi proslavami in spominskimi svečanostmi pa je bolj malo pobud namenjenih mladim.

SKK že vrsto let prireja v ta namen literarni, likovni in fotografski natečaj, ki so priložnost za odkrivanje novih talentov.

Za nagrade je poskrbela Draguljar na Malalan z Opčin, razen nagrad publike, za katere je poskrbel SKK sam.

Literarnih prispevkov je komisija sprejela deset (dve razpravi sta bili izločeni).

Približno enakovredno so bile zastopane tri šole, saj so prispevke poslali trije dijaki s klasične gimnazije, trije z realne in štirje s pedagoškega liceja.

Suzana Bandi, II. r. Pedagoški licej:
»Zimska idila«.

MLADI IN DELO V ORGANIZACIJAH

Bistveno in nebistveno

V prejšnji številki našega lista je Breda Susič zelo nazorno orisala situacijo, v kateri se nahajamo in nakazala tudi nekaj možnih izhodov iz nje. Eden izmed teh je »usmerjevanje mladih v strokovnost in specializacijo na najrazličnejših področjih«. Prav pri tem bi se rad nekoliko zaustavil.

Pripadam tistemu delu mladine, ki so aktivni na najrazličnejših področjih: Mladika, Rast, pevski zbori, politično delovanje... Poleg nešteti stvari pa še študiram na univerzi, kar ima seveda prednost pred vsem. Seveda nisem edini, ki je skoraj povsod prisoten: večina mladih, ki se količkaj udeležujejo v kulturnem in družbenem življenju, ima podobne probleme. Slednji so menda znani vsem: seje, vaje, nastopi, tečaji, poleg tega pa še učenje in polaganje izpitov. Prav lahko se zgodi, da pri vsem tem »pozabiš« na kosilo ali na večerjo, da greš zdoma okoli osmih zjutraj in se vrneš okoli enih ponoči. Počasi se začneš zavedati, da tako ne more iti naprej, da moraš nekaj črtati, da se moraš posvetiti samo nekaterim stvarim. Tu pa nastane problem: kaj črtati? Ko si narediš seznam dejavnosti, ki jih imaš, si potem v zadregi, saj se ne moreš odločiti, kaj je bistveno in kaj ne. Spoznaš, da si povsod ključna oseba: si eden najboljših pevcev zbora (ali zborov), zato bi bila za slednjega (ali slednje) prava katastrofa, če bi prenehal peti; (list-i), v katerega(-e) pišeš, enostavno ne more(-jo) shajati brez tvojih člankov; društvo(-a), kjer si aktiven, bi brez tvoje prisotnosti prenehalo(-a) z delovanjem. Tako se zgodi, da si na stotih krajih, delaš sto stvari in ne moreš pravilno izkoristiti potenciala in možnosti, ki jih imaš.

Tu je osnovni problem mladega zamejskega Slovenca, ki se aktivno udeležuje v raznih organizacijah: ločiti bistveno od nebistvenega. Dolgoročno gledano je delo na več področjih škodljivo ne samo za posameznika, ampak tudi za organizacije, v katerih posameznik deluje. Ker je vse zastavljeno tako, da je treba trenutno reševati probleme, ki se pojavljajo, skorajda ne ostaja kak dolgoročen načrt, ki bi za cilj imel kakovostni skok te ali one organizacije. Treba se je torej posvetiti samo eni dejavnosti (poleg dela ali študija seveda): vendar katero področje je treba izbrati? Publicistiko, kulturo, glasbo, šport, socialno dejavnost, versko področje, politiko?

Da je naše delovanje treba racionalizirati, je — upam — jasno vsam. Premalo nas je, da bi lahko delovali na praktično vseh področjih. Zato je treba gledati na to, kaj naj se ohrani in kaj ne, kaj je zares bistvene važnosti za našo skupnost in njeno zdravo rast in kaj ne. Seveda je tudi veliko mladih, ki se ne ukvarjajo z ničemer, vendar koliko bi jih lahko pritegnili za delo v organizacijah? Bodimo realisti: bodočnost naše skupnosti je v večji racionalizaciji dela, v strokovnosti in specializaciji, kar bi moralo pripeljati k višji kakovosti naše družbe na vseh področjih.

Ivan Žerjal

Literarni, likovni in fotografski natečaj

Komisija, ki sta jo sestavljali prof. Zora Rebula in prof. Lučka Peterlin Susič, je odločila, da podeli:

I. nagrado črtici **K 4, disko tvojih in mojih sanj**, ker kaže poleg literarnega daru tudi obvladanje snovi in jezika ter pripovedno spretnost v zaokroženi kompozicijski celoti. Avtorica je ASJA JURKIČ, ki obiskuje drugi razred zn. liceja Prešeren;

II. nagrada je šla kratki noveli **Hiša v ulici cvetočega gradu**, ki je kot del daljše zgodbe v tej fakturi kompozicijsko nekoliko neenotna, a je napisana z večjo roko in kar suvereno podaja izsek iz življenja študenta, ki se odloči za drugačen poklic in sprejme nase tudi vse posledice. Avtor je ALENKA SPETIČ, ki obiskuje drugi razred zn. liceja Prešeren;

III. nagrada je šla daljši pesmi **Poletni prijatelji**, ki je originalna tako po prijemu kot po izbiri tematike in odkriva samosvoj pesniški talent. Avtorica je MATEJKA GRGIČ, ki obiskuje I. klasični licej.

Posebna pohvala, torej tretja nagrada ex aequo, ki pa pomeni le čast brez darila, velja črtici **Bela jedra**, ki je napisana z nekaj daru, rase predvsem iz impresij in komentarjev k njim, a je psihološko premalo utemeljena. Avtorica je SONJA ROJAC, ki obiskuje klasično gimnazijo Prešeren.

Pohvalo zaslužita še spisa »Kdaj sem svobodna« (napisala VALENTINA DESTRI s pedagoškega liceja Slomšek) in »Moji ljubezni v pozdrav« (napisala NATASA CIBI s klasičnega liceja Prešeren). Obe pristopata k snovi na prepričljiv in kar originalen način.

* * *

Najtežavnejše delo je imela komisija (likovni pedagog in ustvarjalec Jasna Merku ter umetnostni kritik Magda Jevnikar), ki je morala oceniti likovne izdelke. Bilo jih je namreč več kot dvajset in vsi so bili na dobri kvalitetni ravni. Tudi

Tanja Filipovič, IV. r. Učiteljšča: »Ko prosto ni več prosto«.

te so poslali dijaki z znanstvenega, klasičnega in pedagoškega liceja ter en abiturient.

Komisija se je tako izrekla:

I. nagrada: ZIMSKA IDILA - avtorica SUZANA BANDI, II. a pedagoški licej Slomšek: osebnost lirična izpoved preveva sliko, ki z umirjenimi barvnimi prehodi ustvarja toplino.

II. nagrada: TRST '800 - avtor ŠTEFAN TURK, III. a znanstveni licej Prešeren: Avtor kaže smisel za podrobnost in zna istočasno podati motiv na temperamenten način.

III. nagrada: KO PROSTO NI VEČ PROSTO - avtorica TANJA FILIPOVIČ, IV. a pedagoški licej Slomšek: Ekspresivnost slike pride najprej do izraza zaradi barvnih kontrastov in kompozicijske sproščenosti.

Ista komisija je ocenila tudi fotografije. Nagrade je prisodila tako:

I. »NAŠ MUCEK« - DANILO PAHOR (IV. c, znanstveni licej): S tehnično dovr-

šenostjo je avtor na izrazit način prikazal različne »trenutke« in jih povezal v razgibano, a smiselno celoto.

II. »KRAŠKE SKALE« - DANILO PAHOR: Preprostost motiva je avtor ovrednotil z dinamično igro svetlobe in sence. Ob tehnični dovršenosti preveva sliko vzdruške poetičnosti.

III. TOMAŽ SUSIČ: BREZ NASLOVA (III. klas. licej): Zaradi izvirnosti in iznajdljivosti pri rabi fotografskega medija nas uvaja slika v sugestivno surrealistno vzdušje.

NAGRADE PUBLIKE

LITERARNA: Aljoša Saksida: Podoba LIKOVNA: ex aequo Matej Susič: Grad Tomaž Susič: Napredek ali poguba?

FOTOGRAFSKA: Danilo Pahor: Sončni zahod.

Nagrajene literarne prispevke bomo objavili v naslednjih številkah Rasti.

SLOVENIJA V SVETU

Ureja Manica Maver

Srečanje predstavnikov slovenske katoliške mladine na pobudo MOŠ-a

V petek, 14. decembra, se je na pobudo MOŠ-a v Ljubljani sestala skupina mladih katoličanov iz Slovenije, Trsta, Gorice, Koroške in Argentine. Vsi udeleženci tega srečanja smo v Ljubljano prišli z željo, da bi bolje spoznali Slovence iz drugih pokrajin in da bi med sabo spletli vez prijateljstva, sodelovanja in medsebojne pomoči. Med raznimi predlogi, idejami in željami se je ob tej priliki tudi oblikoval ožji odbor, kjer bi imelo vsako področje svojega predstavnika in ki bi skrbel za tesnejšo povezavo med vsemi pokrajinami, kjer živijo in delujejo mladi Slovenci.

Ta odbor se je prvič sestel v sredo, 6. marca, v Trstu. Člani odbora smo najprej mislili, da bi skupaj organizirali posebno dvodnevno srečanje, kjer bi se srečali mladi slovenski katoličani od vsepovsod. Ker pa imamo vsi zdaj že veliko dela v naših organizacijah in v okviru naših skupnosti, smo se odločili, da zaenkrat to srečanje odložimo in da se skušamo raje srečati v okviru prireditve, ki jih organizirajo posamezne skupnosti. Tako so Korošci izrazili željo, da bi se večja skupina iz Trsta kakor tudi iz drugih področij, udeležila Mladinskega dneva, ki ga na Koroškem prirejajo že trideset let. Mladinski dan se bo odvijal 26. maja v Celovcu. Program,

ki nam ga je predstavnik s Koroške predstavil v glavnih obrisih, je zelo pester in zanimiv, saj se bodo istočasno vrstile okrogle mize, nogometni turnir, govorniški natečaj, kulturne točke pa tudi družabnost. Na tej prireditvi pa naj bi tudi aktivno sodelovali: naše sodelovanje je zaželeno predvsem pri nogometnem turnirju in govorniškem natečaju.

MOŠ pa ima že zdaj na programu kar veliko prireditev in drugih srečanj. Lepo bi bilo, če bi se kdo iz Trsta udeležil srečanja v Dravljah, ki bo letos 25. maja. Letošnje srečanje nosi naslov ZA PRAVIČNOST in tudi tu bo program zelo bogat in pester. Obenem so nas predstavniki MOŠ-a seznanili še z drugimi pobudami, ki jih imajo v načrtu: 28. junija nočno romanje na Brezje, nato se mislijo udeležiti svetovnega dneva mladih na Poljskem. Čez celo poletje organizirajo teden na Dugem otoku, kjer so počitnice ob morju povezane tudi z molitvijo, resnejšimi pogovori in nekaterimi predavanji. Za konec so omenili še vsakoletno srečanje v Stični, ki bo tudi letos septembra, a o tem kaj več enkrat kasneje!

Vsi bralci Rasti pa ste že zdaj vabljeni, da se teh prireditev udeležite!

K 4, disko tvojih in mojih sanj

»K 4 — disko mojih in tvojih sanj!! Petek zvečer — Hard & Heavy! čaka-mo te! K 4, Kersnikova 4! Od desetih zvečer do zgodnjega jutra. Vstop prost!! In sedaj glasbena želja iz Trnovega. Najbolj vrteni THRASH komad skupine GLAYER: Angel of death!«

* * *

Rdeči Renault 5 se je spustil v ljubljansko meglo. Dež je narahlo pršil in brisanci na zarosenih šipah so se premaknili kot po olju. Semafor pri supermarketu je že utripal, zato je voznik pritisnil na plin in kolesa so v ostrim ovinku zacvilila: še par metrov, potem pa na desno. Avto se je ustavil pred staro palačo. Motor je ugasnil. Izstopili so. Od daleč se je zaslišalo ropotanje. Toda to ni bilo ropotanje!! Preden so odinili težka lesena vrata, se jim je pogled zadnjič ustavil na zeleni številki 4 — spodaj pa Kersnikova ulica. K 4!! Disko mojih in tvojih sanj, disko moje in tvoje pogube!!!

Vstopili so. Prostor je bil dokaj tesen, podoben hodniku, in popolnoma zakajen. V sredini je bilo plesišče, kjer se je nekaj izbrancev divje gibalo v hitrem ritmu. Drugi so se gnetli pri mizah in ob točilni mizi. Utopljali so svoje probleme v steklenici piva ali vina, le malokdo je pil močnejše alkoholne pijače, saj so bile predrage. Denar so potrebovali za drugo, bolj učinkovito sredstvo, kot je kozarec whiskyja. Cigaretni ogorki so ležali vsepovsod. Glasba, cigarete, alkohol — »narod« je bil omamljen. Da bi bilo le to!! Odmaknjena skupina je sedela v najtemnejšem kotu. Dva sta si podpirala glavo, ostali pa so bili videti vznemirjeni. Pridružil se jim je še neki tip — visoka postava v črnem us-

nju. Vsi so dvignili glave. Na mizo je položil papirnat zavojček; zgrabili so ga in se hipoma odpravili ven. Minuto kasneje so se vrnili nasmejani in živahni.

To je opazila tudi ona, ena od tistih iz Renaulta 5. Med njimi je spoznala njega, v vietnamskih hlačah in s črno bluzo, z dolgimi črnimi lasmi, z nejasnim pogledom. Njega, zaradi katerega je bila prišla, zaradi katerega ji je srce močno bilo!! Sedel je nekoliko odmaknjen od ostalih.

Prižgala si je cigareto in tanke noge v kavbojkah ter črni škornjih so odhitele po kamnitem podu. Vsak — »Ali lahko prisedem? — je bil odveč. Ponudila mu je cigareto ter mu jo nato prižgala s črnim vžigalnikom. Medlo jo je pogledal, stresel z glavo in si popravil lase.

Ura je bila že preko polnoči. Nekaj fantov je ležalo na stopnišču. Več jih je bilo na ulici. Notri, v disku, pa je bilo še slabše: — »punki«, »darki«, »metalci«, »skini« — vsi so bili nametani po sedežih. In tam v kotu... še vedno je bila z njim, sedela sta drug ob drugem, okoli pa še nekaj njegovih pajdašev. Bili so zatopljeni v pogovor, ki je odražal nesmisel vsega njihovega početja.

Nihče ni opazil, da sta bila tačas vstopila dva policaja. Navada je bila, da je policija vsak večer opravila ogled po diskih; predvsem v tem. Vendar je bilo tokrat drugače. Glasba je še vedno bobnela in stresala stene, medtem ko so se lisice zaklepale na rokah posameznikov. Racija!! Policajev je bilo več kot ponavadi, vendar zameglene misli prisotnih tega niso bile dodobra dojele. Družba v temnem kotu je počasi izginjala; drug za drugim so obsedeli na mehkih sedežih policijskih avtomobilov. Med zadnjimi so bili tudi črni lasje in vietnamske hlače, pa tudi drgetajoče tanke noge v oprijetih kavbojkah in črni škornjih. Vrata so se zapirala... in kmalu so modri avtomobili brez siren izginili v temno noč.

* * *

»To je bil komad skupine WASP iz albuma Headless children. Ne pozabite... ta komad lahko slišite še drugje, ljubitelji rocka in metala. K 4 je odprt vam vsem. Vsak večer od desetih do štirih! K 4 — Kersnikova 4 — disko mojih in tvojih sanj!«

* * *

Seveda, disko mojih in tvojih sanj, ... disko moje ... in tvoje ... pogube!

Asja Jurkič

Licej F. Prešeren II. b

ČIKOLE ČAKOLE

— Soglašate, da Prešernov dan ni samo proslavljanje uveljavljenih kulturnikov in kulture ampak tudi polaganje temeljev novi? Zgleda, da je večina kulturnih ustanov obupala nad mladimi talenti in ne prireja več literarnih ali drugačnih natečajev. Slovenski kulturni klub pa vztraja. In glej: uspelo mu je zbrati 16 likovnih, 13 fotografskih in 10 literarnih prispevkov. Pravijo, da je med njimi precej kvalitetnih. Likovni so sploh spravili v zadrego samo komisijo, ki ji morala prisoditi nagrade. Če ne verjamete, berite literarne prispevke v naslednjih Rasteh in oglejte si razstavo v ul. Donizetti, 3! (Policaji, ki jih boste opazili spodaj, sicer zaenkrat ne stražijo razstavljenih umetnin... Vendar pa se za bodočnost še ne ve...) —

— Sicer je razglašanje lastne »edinstvenosti« včasih zelo nevarna zadeva. Poglejte primer Radia Opčine! Dr. Berdon ga je proglasil za edini svobodni slovenski radio in minister Janša (ki ima posebno po izkušnjah Roške itd. — zelo rad svobodo) mu je šel na limanice in postal gost njegove oddaje. Tako je na lastni koži ugotovil, v čem je svoboda te radijske postaje: vsak lahko svobodno, brez vsakega zadržka (ki bi ga morda narekovala resnicoljubnost, olika, srčna kultura, strpnost) ŽALI preko radijskih valov. Če je tarča sam gospod minister, pa toliko bolje! Naj le ve, kakšne posledice ga morda čakajo tudi doma, ko pa si je upal kar tako pokopati totalitarizem! Živela svoboda!

— Naš EDINI slovenski zamejski dnevnik je pa res (svoboden ali ne) — EDINI! To smo krepko občutili zdaj, ko smo večkrat zaman povpraševali po njem. Vsi smo šokirani. Komu naj pošljemo obvestila? Kako naj izvemo, kdo je umrl in če se je končno kje rodil slovenski otrok?! Predvsem pa: na koga se bomo zdaj jezili zaradi slovnčnih in tiskarskih napak?! Sicer pa so bili tiskarji in časnikarji, ki so ostali v službi, tako prijazni, da so nam v redke številke, ki so izšle, nasuli dvojno dozo napak. Tako je, hvala Bogu, naš večvrednostni kompleks zaenkrat rešen!

— Bog ve, morda bo pa tudi PD še kdaj rešen, če se bo še naprej tako zvesto držal bivših radodarnih prijateljev v domovini, kot doslej! Navsezadnje pravi pregovor: danes meni, jutri tebi. In če paziš na vse, celo na to, da izročiš pomoč za poplavlence v prave roke (Kučan, Zlobec, Kmecl!), se bo morda pregovor kdaj uresničil tudi za PD! Volitve se bližajo, kaj se ve...

Ana Lokatos

URE MINEVAJO

Strogo točno minevajo ure.

LJUBEZEN je v njih uklenjena.

Uklenjen si v noč, ki ti ne da spati...

Teci, teci ura!

Ne ustavi se z nikomer in ob nikomer!

Ponoči mi ni bilo dano spati:

Sem zaljubljena.

V koga?

V BESEDO?

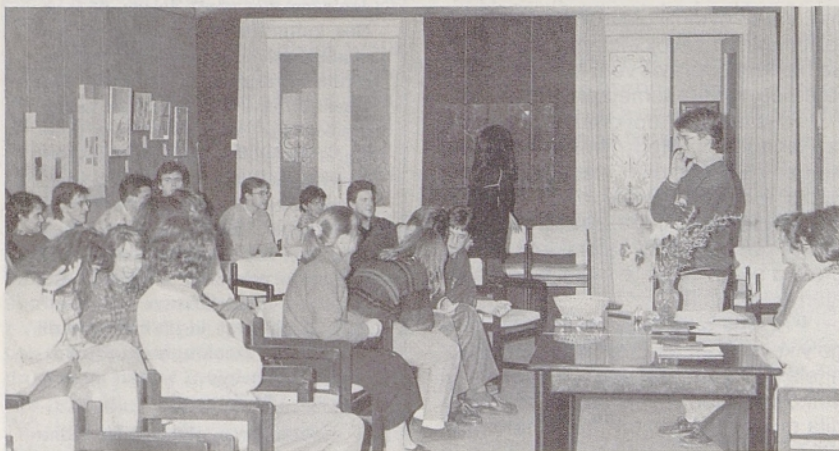
Zaljubljena sem v svojo življenjsko moč.

Mama, ali razumeš življenje?

Jaz ga včasih ne razumem!

Ure ne razumeš, uro samo poslušaj, kako tiktaka!

Iz delovanja Slovenskega kulturnega kluba

Prešernova proslava v SKK.

Letošnji februar je bil za Slovenski kulturni klub skupek raznolikih pobud. Nekatere izmed teh so bile nezahtevne tradicionalne prireditve, ki so v središču pozornosti vsakega predpustnega klubovskega delovanja.

Tako smo prvo soboto v mesecu praznovali naš »predpust« s prijetno pustno zabavo. Zaradi prezgodnjega datuma so bile maske med prešerno množico le v manjšini. Med vsemi sta izstopali dve snežinki, ki sta si pošteno zaslužili nagrado za najoriginalnejšo pustno šemo, poleg tega da sta nas opozarjali na ostri mraz, ki je pritisnil prav tiste dni.

9. februarja, na pustno soboto, smo pričakovali veliko manj obiskovalcev in smo bili zato prijetno presenečeni, ko je prišlo v naš »sobotni kino« kar precejšnje število gledalcev. Na sporedu je bil pustolovski film Indiana Jones (III. del), ki nadaljuje s celo večjim uspehom prejšnji epizodi burnih dogodivščin neustrašivega arheologa Indyja. Pustno razpoloženje smo še dalje doživljali na kratki družabnosti.

16. februar: to soboto smo namenili dnevu kulture in torej že običajnemu likovnemu, fotografskemu in literarnemu natečaju. Mladi so se letošnjega natečaja udeležili s posebno vneto, kar je razvidno iz števila in kvalitete prispev-

kov. Več o tem pa lahko preberete v posebnem članku.

Predavanje 12. februarja je nastalo iz želje, da bi tudi v klub prinesli vsaj odmev daljnih dogodkov, ki danes pretresajo temelje svetovne zgodovine in opozarjajo mednarodno javnost na še obstoječe velike etnično-politične in socialne krivice. Naš gost je bil tokrat častnik tretjega italijanskega televizijskega omrežja, Sergij Canciani, ki nam je poročal o svojih doživetjih v Litvi in Albaniji. Prisotni smo tako imeli edinstveno priložnost, da se podrobneje seznamimo s situacijo v teh žariščih nemirov, katerih pomen pa je prav takrat zatemnilo še hujše vrenje v zalivu. Predavatelj je najprej opisal preteklost baltičskih republik in zgodovinske vzroke, ki so

privedli te dežele do zahtev po osamosvojitvi. Aktualno situacijo je povezal s svojim obiskom v Litvi in s stiki, ki jih je imel v prvi osebi s tamkajšnjo stvarnostjo. Poslušalce je argument vsekokor pritegnil, saj so nastopili z različnimi vprašanji, zaradi katerih se je g. Canciani moral na kratko ustaviti tudi pri stanju v Albaniji. Iz intenzivnega večera je bilo jasno, da naša mladina z zanimanjem sledi ključnim dogajanjem v svetu (katerim lahko drugače sledi le po medijih) in hoče biti o njih informirana; posebno pa je pozorna na potek postopne demokratizacije vzhodnih režimov, morda prav zaradi tega, ker se bo sama neposredno soočala z bodočimi rezultati današnjih sprememb.

Naslednji mesec se je v klubu začel s predavanjem psihoterapevta dr. Viljema Ščuke, ki je že lansko sezono nastopil v naših prostorih in za katerega zgleda, da lahko rečemo, da postaja vedno bolj priljubljen gost pri naših klubovcih. Letošnjega 2. marca nas je seznanil z nekaterimi platmi naše psihe in telesa, ki se nas, dijakov, še posebno tičejo, vendar pa večkrat ne polagamo nanje nobene pozornosti. Dr. Ščuka nam je namreč razkril, v kakšnih pogojih mora človek študirati, da doseže čim večjo pozornost in učinkovitost pri učenju, kateri faktorji vplivajo na človeka pri delu in vsakdanjih opravilih in kako se to dogaja. Seznanil nas je z biološkimi ritmi, od katerih je posameznik nevede psihofizično odvisen, in poučil nas je, kako naj se ravnamo glede na te spremenljive elemente. Poleg tega da je že sama tema predavanja pritegnila prisotne, jih je še predavatelj dobesedno očaral s prijetnim in živahnim nastopom ter s tem, da je od njih zahteval stalno aktivno sodelovanje.

Aljoša Saksida

»Prešernovi nagradenci« SKK.

RAST, mladinska priloga Mladike.
Pripravlja uredniški odbor mladih.
Pri tej številki so sodelovali: Tatjana Dolhar, Marija Mamolo, Asja Jurkič, Ana Lokatos, Manica Maver, Aljoša Saksida, Breda Susič in Ivan Žerjal.
Tisk Graphart, Trst, marec 1991.